

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către inculpatul Zaricicovii Dmitrii cu avocatul acestuia, Țurcan Veaceslav, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 15 iunie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Zaricicovii Dmitrii Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 10.01.2016 – 15.06.2018;

2. Instanța de apel : 17.07.2018 – 08.10.2018;

3. Instanța de recurs ordinar : 04.09.2019 – 10.12.2019.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 15 iunie 2018, Zaricicovii Dmitrii a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 01 ani 06 luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, inculpatul Zaricicovii Dmitrii la data de 17 octombrie 2016 a părăsit teritoriul Republicii Moldova prin punctul de trecere Chișinău Aeroport, deplasându-se în Federația Rusă or. Moscova. Ulterior, la data de 18 octombrie 2016 a intrat în Republica Ucraina prin aeroportul din or. Odesa cu avionul de rută aeriană Minsk - Odesa. Având intenția și scopul de a trece ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova, știind că este căutat de organul de urmărire penală pe cauza penală nr. 2016060154, într-o zi nestabilă în perioada de timp data de 18 octombrie 2016 până la data de 15 septembrie 2017, prin eludarea punctelor de trecere a frontierei de stat a Republicii Moldova, a intrat pe teritoriul țării, trecând ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova și fiind reținut de organul de poliție în mun. Chișinău la data de 15 septembrie 2017 în baza mandatului de arest nr. 1 din 22 martie 2017, eliberat de instanța de judecată Anenii Noi, sediul Bender.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Veaceslav Țurcan în interesele inculpatului Dmitrii Zaricicovii, în termen legal a atacat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea integrală a sentinței Judecătoriei

Anenii Noi, sediul Bender din 15 iunie 2018, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Dmitrii Zaricicovii să fie achitat, deoarece nu a fost constatată fapta infracțională săvârșită de el.

În argumentarea apelului declarat, avocatul Veceslav Țurcan a invocat următoarele:

- sentința de condamnare este neîntemeiată;
- nu a fost demonstrată existența faptei infracționale în acțiunile lui Dmitrii Zaricicovii, vinovăția, intenția de a comite infracțiune;
- în cadrul urmăririi penale, ca și în cadrul cercetării judecătorești inculpatul a pledat că lui nu îi este clară învinuirea. El a declarat că a traversat frontiera în regiunea controlată de autoproclamate autoritățile republicii moldovenești nistrene. Aceste declarații n-au fost combătute de către partea acuzării;
- prima instanță la adoptarea sentinței de condamnare a admis probele acuzării, dobândite cu încălcarea esențială a prevederilor codului de procedură penală;
- la examinarea cauzei penale apărătorul inculpatului a pledat pentru excluderea probelor părții acuzării (declarațiile martorilor Eugen Caraman, Potînga Andrei, Zătăca Serghei, Zabalschii Stanislav, Ghenciu Vitalie, Gori Vasile), deoarece declarațiile date în ședința de judecată se refereau la presupusele declarații auto incriminatorie ale lui Zaricicovii Dmitrii. Aceste declarații auto incriminatorii, privind presupusa trecerea ilegală a frontierei de stat, a fost dobândită de către colaboratorii de poliție în timpul reținerii și transportării până la IP Bender lui Zaricicovii, înainte de a aduce la cunoștința ultimului învinuirea, explicarea reținerii drepturilor și obligațiilor, inclusiv dreptul la tăcere și dreptul de a fi apărat de un avocat. Însă instanța a respins argumentele apărării, motivând că inculpatul a fost asistat de către avocat pe tot parcursul cercetării judecătorești. Mai mult ca atât instanța a făcut concluzii despre intenția lui Zaricicovii de a comite infracțiunea imputată exclusiv pe declarațiile colaboratorilor de poliție. Această apreciere și modul de acceptarea probelor acuzării de către instanța a încălcat inculpatului dreptul la un proces echitabil, consacrat în Convenția Europeană pentru Drepturile Omului;
- concluziile instanței la emiterea sentinței de condamnare au fost bazate exclusiv pe presupuneri. Prima instanță nu a motivat și nu a explicat în ce mod a fost constatată intenția lui Zaricicovii;
- la emiterea sentinței de condamnare instanța a încălcat principiul prezumției nevinovăției persoanei acuzate;
- pedeapsa aplicată în cauza este una severă și disproporțională în coroborare cu concluziile făcute de instanță, probele prezentate și cercetate;
- concluzia dată de către prima instanță este una nejustificată, dat fiind faptul că instanța nu poate să știe cu precizie starea materială a inculpatului, și să aplice pedeapsa privațiunii de libertate exclusiv pe presupunerea că inculpatul n-o să poată să execute obligația pecuniară;

- ce ține de pedeapsa cu muncă neremunerată, inculpatul nici nu a avut posibilitatea exprimării dezacordului față de pedeapsa muncii neremunerate în folosul comunității în cazul aplicării de către instanță. Dar reiterează poziția apărării, că Zaricicovii nu a comis nimic ilegal, și a fost condamnat vădit nemotivat și ilegal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, a fost respinsă ca nefondată cererea de apel înaintată de avocatul Țurcan Veaceslav în numele inculpatului Zaricicovii Dmitrii, cu menținerea hotărârii atacate fără modificări.

Colegiul penal a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în comiterea infracțiunii se confirmă prin următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile martorului Caraman Eugen, martorului Potînga Andrei, martorului Zafica Serghei, martorului Zabalschi Stanislav, martorului Ghenciu Vitalie, martorului Gori Vasile.

De asemenea, vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în comiterea infracțiunii se confirmă prin următoarele materiale ale cauzei penale:

- conținutul ordonanței de ridicare și procesul-verbal de ridicare a actelor din dosarul de căutare nr. 2016050044 în privința lui Zaricicovii Dmitrii (f.d. 6-27);

- conținutul informației Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Belarus, conform căreia Zaricicovii Dmitrii la data de 17 octombrie 2016, ora 23:41 a plecat peste hotarele Republicii Belarus prin punctul de trecere Minsk-Aeroport cu ruta nr.833 Minsk-Odesa, Republica Ucraina (f.d. 24);

- conținutul informației Centrului de Cooperare Polițienească Internațională al IGP, care a transmis răspunsul parvenit din partea autorităților din Ucraina precum că, cet. Zaricicovii Dmitrii la 18 octombrie 2016 a venit în Ucraina prin punctul de trecere Odesa-Aeroport cu Minsk-Odesa (f.d. 26);

- conținutul informației parvenite de la Centrul de Cooperare Polițienească al Inspectoratului General de Poliție din data de 24 octombrie 2017, prin care s-a constatat că, cet. Zaricicovii Dmitrii în perioada de timp 17 octombrie 2016 până la 15 septembrie 2017 a traversat frontiera de stat a Ucrainei la data de 18 octombrie 2016 cu intrare prin aeroportul din or. Odesa cu ruta aeriană Minsk-Odesa (f.d. 32);

- conținutul informației din 01 noiembrie 2017 a Poliției de frontieră al Republicii Moldova, conform căreia, cet. Zaricicovii Dmitrii, la data de 17 octombrie 2016 a plecat peste hotarele Republicii Moldova prin punctul de trecere

PTF Chișinău-Aeroport, alte traversări de frontieră nu sunt stabilite în perioada de verificare, 16 octombrie 2016 - 01 noiembrie 2017 (f.d. 34);

- conținutul informației Centrului Cooperare Polițienească Internațională al Inspectoratului General de Poliție, care a transmis răspunsul parvenit din partea autorităților din România precum că, cet. Zaricicovii Dmitrii nu are cetățenie română și nu figurează cu intrare/ieșire în/din România în evidențele poliției de frontieră (f.d. 71).

Colegiul penal a considerat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 362 alin. (1) Cod penal, potrivit elementelor constitutive: trecerea ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova, prin eludarea sau sustragerea de la controlul efectuat la trecerea acesteia.

Verificând argumentele invocate în apelul depus, Colegiul penal, a concluzionat că, acestea sunt nefondate fiind combătute de probele anexate și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate a conchis că, prima instanță corect a respins ca neîntemeiată solicitarea apărării privind achitarea inculpatului pe motivul că nu s-a confirmat existența faptei infracțiunii de traversare ilegală a frontierei de stat, or, la materialele cauzei penale au fost administrate suficiente probe pertinente și concludente prin care se atestă vinovăția lui Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Instanța de apel a considerat că prima instanță în mod corect a apreciat critic declarațiile inculpatului, de nerecunoaștere a vinovăției, și le-a apreciat ca pe o formă de apărare, considerând a fi neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de fond, care combat în întregime versiunea inculpatului.

Astfel, reieșind din cele menționate, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia că, Zaricicovii Dmitrii a trecut ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova.

Instanța de apel a menționat că probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost verificate și cercetate în cadrul examinării cauzei de către prima instanță și instanța de apel, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, Colegiul penal a reținut că avocatul Țurcan Veaceslav în numele inculpatului în apelul declarat critică aprecierea de către prima instanță a probelor administrate pe caz, indicând că, la adoptarea sentinței de condamnare a admis probele acuzării, dobândite cu încălcarea esențială a prevederilor codului de procedură penală și că la examinarea cauzei penale apărătorul inculpatului a pledat pentru excluderea probelor părții acuzării (declarațiile martorilor Eugen Caraman,

Potînga Andrei, Zafîca Serghei, Zabalschii Stanislav, Ghenciu Vitalie, Gori Vasile), deoarece declarațiile date în ședința de judecată se refereau la presupusele declarații auto incriminatoare ale lui Zaricicovii Dmitrii. Or, declarațiile martorilor menționați coroborează cu totalitatea probelor administrate la caz, fiind pertinente și concludente.

În acest sens s-a reținut ca plauzibilă concluzia primei instanțe potrivit căreia, din informațiile parvenite de la organele competente s-a constatat cu certitudine că, Zaricicovii Dmitrii s-a aflat în căutare pe cauza penală nr. 2016050044, fiind învinuit de săvârșirea unui omor. La fel, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, ultimul la data de 17 octombrie 2016 a plecat peste hotarele Republicii Moldova prin punctul de trecere PTF Chișinău-Aeroport și alte traversări de frontieră nu sunt stabilite în perioada de verificare, octombrie 2016 - 01 noiembrie 2017.

S-a mai constatat că, cet. Zaricicovii Dmitrii la data de 17 octombrie 2016 ora 23:41, a plecat peste hotarele Republicii Belarus prin punctul de trecere Minsk-Aeroport cu nr.833 Minsk-Odessa (Republica Ucraina), (f. d. 24).

Astfel, fiind plecat peste hotarele Republicii Moldova, Zaricicovii Dmitrii nu a figurat cu intrare și ieșire în evidențele poliției de frontieră a statelor învecinate cu Republica Moldova, inclusiv România și Ucraina.

Mai mult ca atât, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, Zaricicovii Dmitrii, care se afla în căutare din anul 2016 pe o cauză de omor, a fost reținut de organele de drept pe teritoriul Republicii Moldova și anume în mun. Chișinău, la ieșire din ambasada Federației Ruse.

Astfel, în cadrul ședinței de judecată martorii acuzării au confirmat faptul că, Zaricicovii Dmitrii a fost reținut de către ei, fiind responsabili de căutarea acestuia, că el a cercat să întreprindă acțiuni să se ascundă dar a fost mobilizat de către colaboratorii de poliție și adus în incinta sectorului de poliție Varnița, din cadrul Inspectoratului de Poliție Bender.

Probele prezentate de către acuzarea de stat au fost acumulate de către organul de urmărire penală în strictă conformitate cu prevederile legislației procesual penale, de aceea urmează a fi puse la baza deciziei. Astfel, cumulul de probe prezentate în cadrul cercetării judecătorești de către partea acuzării dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în săvârșirea infracțiunii imputate și nu contravin prevederilor art. 93, 94 Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, deși la finele urmăririi penale în cadrul prezentării materialelor cauzei penale spre cunoștință, avocatul Țurcan Veaceslav a înaintat un demers privind scoaterea de sub urmărire penală, care a fost respins prin ordonanța din 04 ianuarie 2018, care a fost expediată spre cunoștință, aceasta nu a fost contestată în modul prevăzut de lege de către partea apărării la etapele respective ale procesului penal.

Astfel, argumentele avocatului Țurcan Veaceslav expuse în apelul său referitor la încălcările de procedură în cadrul urmăririi penale și examinării cauzei penale în instanța de fond, reprezintă o părere subiectivă a acestuia asupra acuzării înaintate,

care nu reflectă circumstanțele stabilite în cadrul procesului penal, reprezentând doar o modalitate de apărare.

Din analiza cumulară a probelor instanța de apel a conchis că, în acțiunile inculpatului Zaricicovii Dmitrii se regăsește în totalitate componența infracțiunii de trecere ilegală a frontierei de stat.

Fapta infracțională a fost dovedită cu certitudine în cadrul examinării cauzei penale atât în instanța de fond cât și în instanța de apel, în baza ansamblului de probe apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, care demonstrează vinovăția inculpatului în afara oricărui dubiu rezonabil.

Privitor la numirea pedepsei penale, Colegiul penal a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Conform art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Zaricicovii Dmitrii se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

Colegiul penal a constatat că, instanța de fond just a individualizat pedeapsa în baza art. art. 7, 75 Cod penal, și totodată, corect a aplicat pedeapsa penală sub formă de închisoare în limitele sancțiunii articolului incriminat, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, care este ușoară, de circumstanțele cauzei, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează satisfăcător, nu este angajat în câmpul muncii, în prezent se află în stare de arest preventiv pe o cauză penală de învinuire a acestuia în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2), lit. e¹), j) Cod penal, a fost condamnat de Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender la 23 februarie 2018, însă sentința la moment nu a devenit definitivă, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât de către inculpați, cât și din partea altor persoane, care va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Colegiul penal a concluzionat că, soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Zaricicovii Dmitrii, or, aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, va revizui atitudinea față de valorile sociale cu

atragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său și respectarea normelor de drept.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Țurcan Veaceslav în numele inculpatului Zaricicovii Dmitrii, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 15) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor atacate, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă achitarea lui Zaricovii Dmitrii în comiterea infracțiunii incriminate.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;
- sentința și decizia instanței de apel sunt contrare legii, nemotivate și arbitrare conform art. 6 CtEDO, deoarece nu conțin o apreciere obiectivă a probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești;

- în argumentarea apelului, partea apărării a invocat următoarele:

- nu a fost demonstrată existența faptei infracționale în acțiunile lui Zaricicovii Dmitrii, vinovăție, intenție de a comite infracțiune;

- în cadrul urmăririi penale, ca și în cadrul cercetării judecătorești Zaricicovii a pledat că lui nu-i este clară învinuirea. El a declarat că a traversat frontiera în regiunea controlată de autoproclamatele autorități Republicii Moldovenești nistrene. Aceste declarații n-au fost combătute de către partea acuzării;

- la adoptarea sentinței au fost admise probele acuzării, dobândite cu încălcarea esențială a prevederilor codului de procedură penală;

- din motivarea instanței de apel „*în speța dată, inculpatul Zaricicovii a traversat ilegal frontiera de stat printr-un alt loc decât cel stabilit pentru trecerea frontierei de stat. Ultimul a trecut frontiera de stat în locurile în care lipsesc punctele de trecere a frontierei, ceia ce este inadmisibil*”. Instanța de apel evită să argumenteze din ce motiv în acest loc lipsesc punctele de trecere. Deci asta are o importanță majoră, și a fost invocată de apărare în cereri. Pe această porțiune de frontieră Republica Moldova nu deține control efectiv. Dar prin această porțiune a frontierei de stat necontrolate, din Republica Moldova circula zilnic zeci de rute oficiale către diferite orașe ale Ucrainei și Rusiei;

- or, în ipoteza instanței de apel fiecare persoană care se bucură de aceste curse care trec prin regiunea autoproclamatelor autorități Republicii Moldovenești nistrene, sunt infractori, ei în mod intenționat aleg aceste curse pentru a se eschiva de la control, și în viitor pot fi pedepsiți. Sau nu vor fi pedepsiți. Totul este la dorința acuzatorilor de stat. Totodată instanța de apel indică precum „*locul săvârșirii infracțiunii este un semn obligatoriu al laturii obiective a infracțiunii nominalizate*”. Latura obiectivă a infracțiunii se realizează prin acțiuni de trecere ilegală a frontierei de stat a Republicii Moldova, însuși instanța de apel a ignorat argumentele părții apărării, precum că presupusul „locul săvârșirii infracțiunii” nu este controlat de autoritățile constituționale, și persoana care se deplasează prin acest loc este în imposibilitate de a-și face îndatoririle ce îi revin;

- nemotivarea hotărârilor judiciare - art. 427 alin. (1) pct. 6 și 8 Cod de procedură penală;

- învinuirea adusă inculpatului este una a fi ilegală. Este cert că inculpatul Zaricicovii Dmitrii nu a comis nici o crima incriminată lui, despre ce vorbesc circumstanțele cazului, probele administrate de învinuire și apărare, martorii audiați în ședințele judiciare. Toate probele obținute la urmărirea penală urmau a fi excluse conform art. 94, 251 Cod de procedură penală;

- recurentul menționează că însăși clientul lui pledează a fi nevinovat în infracțiunea ce i se incriminează, iar probe ce ar demonstra contrariul de către procuror nu au fost administrate. Probele determinante, anume declarațiile martorilor acușării, care au fost la baza condamnării sunt viciate, obținute cu grave încălcări ale Codului de procedură penală;

- în cadrul cercetării judecătorești au fost examinate o serie de probe pe care instanța urma să le aprecieze prin prisma veridicității, pertinentei, concludenței și utilității lor, iar toate probele în cumul prin prisma coroborării lor (articolul 101, alin. (1) Cod de procedură penală). Cu toate acestea se remarcă lipsa unei aprecieri legale a probelor și o interpretare arbitrară prin sentință;

- instanța de fond nu a motivat în genere temeiurile și argumentele invocate în cererea apărării din 20 aprilie 2018 privind nulitatea probelor și excluderea acestora din dosarul penal. Instanța nu a aplicat art. 94 Cod de procedură penală, deși era obligată să o facă;

- este lipsită de fundament juridic examinarea și respingerea de către instanța de apel a cererilor detaliate a tuturor încălcărilor admise la faza urmăririi penale invocate de apărare de nulitate a probelor prin: instanța de judecată analizând argumentele apărării, critic apreciază astfel de concluzii ale apărătorului, dat fiind că, prin totalitatea de probe examinate în cadrul ședinței de judecată și reieșind din materialele cauzei, s-a dovedit cu certitudine că inculpatul Zaricicovii Dmitrii a comis infracțiunea prevăzută de art. 362 alin.(1) Cod penal;

- toată motivarea primei instanței și a instanței de apel privind vinovăția inculpatului constă în trimiterea la toate actele din dosar și enumerarea acestora fără a face o analiză a admisibilității acestora. Este vădit neîntemeiată aprecierea unilaterală declarațiilor martorilor acușării fără a aprecia în ansamblu toate probele. Instanța a luat poziția acușării și a fundamentat condamnarea inculpatului doar pe declarațiile părții acușării (declarațiilor martorilor Eugen Caraman, Potânga Andrei, Zafica Serghei, Zabalschi Stanislav, Ghenciu Vitalie, Gori Vasile). Mai mult ca atât toate declarațiile date se refereau la declarații autoincriminatoare ale lui Zaricicovii Dmitrii, obținute de către polițiști în timpul reținerii persoanei, și pînă la informarea persoanei despre drepturile sale conform art. 66 Cod de procedură penală. Astfel, aceste declarații urmau să fie excluse de către instanța de judecată;

- recurentul remarcă, că nici o probă din dosar nu demonstrează concluzia eronată a instanței precum că ultimul a avut intenția de a traversa ilegal frontiera de stat printr-un alt loc decât cel stabilit pentru trecerea frontierei de stat;

- or, asupra porțiunii de frontieră unde a traversat Zaricicovii Dmitrii, nu este controlat de către organele competente ale Republicii Moldova, ca urmare nu există locuri stabilite pentru trecerea frontierei de stat;

- or, instanța nu poate constata unele circumstanțe bazându-se pe presupuneri;

- acțiunile contrare normelor imperative de drept, ale organelor de urmărire penală și ale instanței de fond și a Curții de apel Chișinău în privința inculpatului, au condus ca întreaga procedură de urmărire penală să fie inechitabilă art.6.1 și art. 6.3 lit. c) CEDO *Jonn Murray vs. Marea Britanie, Panovits vs Cipru, Birutis vs Lituania*. CtEDO a statuat în hotărîrea sa, că persoanele asupra cărora planează o bănuială rezonabilă de săvîrșire a infracțiunii urmează încă din primele etape ale procesului penal de ai fi asigurate garanțiile procesuale, fapt care a fost omis în cauza penală de față;

- nulitatea unui act procedural atrage și nulitatea actelor procedurale ulterioare efectuate cu respectarea legii, însă, care se întemeiază pe actul nul ori depind de valabilitatea acestuia;

- toate probele care au fost obținute la faza urmăririi penale pe dosarul penal în privința inculpatului Zaricicovii, sunt obținute cu încălcarea drepturilor și garanțiilor procesuale, or acestea au fost puse la baza învinuirii aduse lui Zaricicovii Dmitrii;

- prin urmare, dacă organele de urmărire penală au administrat o probă cu încălcarea principiilor legalității și loialității, aducînd atingere drepturilor garantate de Convenția Europeană, iar din aceste mijloace de probă au rezultat fapte sau împrejurări ce au condus în mod direct și necesar la administrarea în mod legal a altor mijloace de probă (administrarea mijlocului nelegal fiind o condiție sine qua non pentru administrarea mijlocului de probă legal), acestea din urmă, vor fi excluse, instanțele neputîndu-și fundamenta hotărîrea pe aceste probe derivate.

6. La recursul declarat de inculpat cu avocatul acestuia Țurcan Veaceslav, procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece soluția instanțelor judecătorești în cauza dată este una legală și întemeiată.

7. *Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.*

Conform art. 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din conținutul art. 414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost evaluate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Deci, fiind investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, urmează să expună în hotărârea adoptată situația de fapt reținută pe baza probatoriului administrat și să formuleze niște concluzii temeinice, cu suport probator, privitor la vinovăția inculpatului și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta sau nevinovăția acestuia și temeiul achitării, prevăzut de normele procesual penale.

Însă, contrar celor stipulate de legea procesual-penală, în cauza deferită judecății instanța de apel nu a exercitat în deplină măsură aceste atribuții legale reglementate exhaustiv de legislator.

La caz, Colegiul penal lărgit atestă că din textul recursului ordinar declarat rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită sau instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză, temeiuri prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8), 15) Cod de procedură penală.

Verificând criticile expuse în recursul declarat de inculpatul Zaricicovii Dmitrii cu avocatul acestuia, Țurcan Veaceslav, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit constată, că acestea sânt întemeiate în privința pct.6 alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, or, s-a stabilit, că adoptînd soluția enunțată, instanța de apel, contrar prevederilor art.101, 414 Cod de procedură penală, trecînd prin revistă

probele prezentate, selectiv, nu a dat apreciere unor probe, care au fost puse la baza învinuirii lui Zaricicovii Dmitrii, ignorând să se expună asupra altora, deci nu a examinat cauza obiectiv, sub toate aspectele și nu a adus motive pertinente pe care s-ar întemeia soluția.

La caz se constată, că modalitatea de motivare a soluției dă dovadă că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.414 și 417 Cod de procedură penală, instanța neexpunându-se asupra argumentelor părții apărării, fiind lăsate fără apreciere.

Colegiul penal lărgit reține că, instanța de apel, rejudecând cauza, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, și în special asupra argumentului precum că *„în cadrul urmării penale, ca și în cadrul cercetării judecătorești inculpatul a pledat că lui nu îi este clară învinuirea.”*, instanța de apel evitând să indice locul trecerii frontierei ilegal.

Instanța de apel a motivat în decizia sa că *„în speța dată, inculpatul Zaricicovii a traversat ilegal frontiera de stat printr-un alt loc decât cel stabilit pentru trecerea frontierei de stat. Ultimul a trecut frontiera de stat în locurile în care lipsesc punctele de trecere a frontierei, ceea ce este inadmisibil”*, însă instanța de apel a evitat să argumenteze din ce motiv în acest loc lipsesc punctele de trecere.

Astfel, instanța de apel a respins toate argumentele apelului declarat de apărare prin fraze generale, precum că acestea sunt neîntemeiate și se combat prin probele cercetate în cadrul examinării apelului, contrar prevederilor art.101 Cod de procedură penală, a constatat că *„cet. Zaricicovii Dmitrii la data de 17 octombrie 2016 ora 23:41, a plecat peste hotarele Republicii Belarus prin punctul de trecere Minsk-Aeroport cu nr.833 Minsk-Odessa (Republica Ucraina), (f. d. 24). Astfel, fiind plecat peste hotarele Republicii Moldova, Zaricicovii Dmitrii nu a figurat cu intrare și ieșire în evidențele poliției de frontieră a statelor învecinate cu Republica Moldova, inclusiv România și Ucraina. Mai mult ca atât, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că, Zaricicovii Dmitrii, care se afla în căutare din anul 2016 pe o cauză de omor, a fost reținut de organele de drept pe teritoriul Republicii Moldova și anume în mun. Chișinău, la ieșire din ambasada Federației Ruse”*. Astfel, la pag.78-81 din decizie, instanța de apel a enumerat și descris declarațiile martorilor, probele scrise, fără a le da apreciere, după regulile art.101 Cod de procedură penală și fără a-și argumenta soluția admiterii unora și respingerii altora, fără a le da un răspuns detaliat, neexpunându-se instanța de apel dacă sunt veridice sau neveridice.

La fel se constată, că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului precum că declarațiile inculpatului Zaricicovii Dmitrii n-au fost combătute de către partea acuzării și anume: *„la examinarea cauzei penale apărătorul inculpatului a pledat pentru excluderea probelor părții acuzării (declarațiile martorilor Eugen Caraman, Potînga Andrei, Zatăca Serghei, Zabalschii Stanislav, Ghenciu Vitalie, Gori Vasile), deoarece declarațiile date în ședința de judecată se refereau la presupusele*

declarații auto incriminatorie ale lui Zaricicovii Dmitrii. Aceste declarații auto incriminatorii, privind presupusa trecerea ilegală a frontierei de stat, a fost dobândită de către colaboratorii de poliție în timpul reținerii și transportării până la IP Bender lui Zaricicovii, înainte de a aduce la cunoștința ultimului învinuirea, explicarea reținerii drepturilor și obligațiilor, inclusiv dreptul la tăcere și dreptul de a fi apărat de un avocat. Însă instanța a respins argumentele apărării, motivând că inculpatul a fost asistat de către avocat pe tot parcursul cercetării judecătorești. Mai mult ca atât instanța a făcut concluzii despre intenția lui Zaricicovii de a comite infracțiunea imputată exclusiv pe declarațiile colaboratorilor de poliție. Această aprecierea și modul de acceptarea probelor acuzării de către instanța a încălcat inculpatului dreptul la un proces echitabil, consacrat în Convenția Europeană pentru Drepturile Omului”.

Totodată, a rămas fără apreciere și argumentul apărării precum că „învinuirea adusă inculpatului este una a fi ilegală. Este cert că inculpatul Zaricicovii Dmitrii nu a comis nici o crimă incriminată lui, despre ce vorbesc circumstanțele cazului, probele administrate de învinuire și apărare, martorii audiați în ședințele judiciare. Toate probele obținute la urmărirea penală urmau a fi excluse conform art. 94, 251 Cod de procedură penală”.

Instanța de recurs ordinar reține că toată motivarea instanței de apel privind vinovăția inculpatului Zaricicovii Dmitrii constă în trimiterea la toate actele din dosar și enumerarea acestora fără a face o analiză a admisibilității acestora. Astfel, este vădit neîntemeiată aprecierea unilaterală a declarațiilor martorilor acuzării fără a aprecia în ansamblu toate probele.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că la examinarea cauzei, instanța de apel nu a ținut seama în deplină măsură de prevederile art.26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, nu a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de apărare, nu le-a verificat minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, iar în ansamblul din punct de vedere al coroborării lor, nu au apreciat fiecare probă separată, și toate în coroborare, aduse de apelant în susținerea apărării și nu s-au expus în mod convingător de ce resping aceste probe.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță, învinuirea adusă inculpatului și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii nemotivate.

Din considerentele expuse, Colegiul statuează, că decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate, ceea ce este incident cazului de casare invocat în speță și prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și anume, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind

instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale-penale la pronunțarea hotărârii judecătorești.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide de a admite recursul ordinar declarat la caz, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată total cu remiterea cauzei în instanța de apel la rejudecare, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatului, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date; să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de către inculpatul Zaricicovii Dmitrii cu avocatul acestuia, Țurcan Veaceslav, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2018, în cauza penală privind-l pe **Zaricicovii Dmitrii Xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **24 ianuarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor